

Voorjaar 2013 nr. 225

Voorjaarshelmbloem

foto: Heddie Zorn

I V N

ENSCHEDÉ

VERENIGING voor NATUUR- EN MILIEU-EDUCATIE

GIDSENGIDS

A G E N D A

Wanneer	Start	Activiteit	Waar / info
9+23/3+6/4+1/5		Cursus Natuurbeleving met kinderen	Hof Espelo / -4780392
16 maart	09.00 u	Heemtuin: werken met de burens	- 4773340
21 maart	19.30 u	Alg. LedenVergadering	NIVONCentrum, Dotterbloemstraat 120
4 april	14.00 u	Wandeling Oldenzaalse Veen	Weg Enschede-Losser, parkeerpl. op parallelweg - 4336990
27 april	Zie website	Natuurontbijt campagne	Smalenbroek, -4780392
		Belevingsdag/wandeling	
13-17 mei		Veldwerkweek Zuid	-4780392/-4362780
25 mei	10.00 u	IVN Districtsledendag	Diepenheim
		Uitstapje voor leden	
9 juni	14.00 u	Aamsveenwandeling	- 4780392
16 juni		Heemtuindag	- 4773340
26 sept	19.30 u	Spinnencursus:een avond theorie en een excursie	Nivoncentrum/ -4336990

Event. wijzigingen op de agenda zijn te vinden op onze website

Graag uw e-mailadres of een wijziging daarvan doorgeven aan het secretariaat.

Website IVN / Enschede nieuwe vorm

Met 35 pagina's handleiding voor ons zijn we een paar maanden geleden vol enthousiasme begonnen aan het omzetten van de oude website in de nieuwe vorm. Ons eerste doel was alle informatie van de oude website in de nieuwe zetten. Het heeft enige middagen/ochtenden geduurd voor we zover waren. Tegen die tijd kregen we ook door hoe het werkte.

De volgende stap was het vullen van de nieuwe mogelijkheden. Zoals je misschien al gezien hebt, is het mogelijk op de home pagina duidelijk hoofdstukken aan te geven, waaronder veel andere informatie kan worden gezet. Telkens is het een keuze tussen overzichtelijkheid en bruikbaarheid van de informatie. De website lijkt ons in deze vorm meer overzicht te geven op zowel nieuwe zaken als op komende activiteiten.

Wij zijn wel benieuwd wat jullie van deze vorm maar ook van de inhoud vinden. Voldoet dit aan jullie verwachtingen of heb je andere ideeën. Het zou mooi zijn als de website niet alleen vóór de leden is maar ook van de leden. Als je iets hebt wat je graag met anderen via de website wil delen, laat het ons weten.

Stuur je reactie naar beide email adressen. Wij zijn weleens op vakantie. Meestal niet tegelijk.

Jan Willem Visschers, email: jwvisschers@gmail.com

Ruud Sluiter, email: ruuds36@gmail.com

Natuur in eigen tuin: **PINDAKAAS**

Al weer een paar jaar geleden kwam er als verjaarscadeautje een houder voor pindakaaspotten in onze tuin terecht. Een cadeau waar we al vele uren plezier aan beleefden!

Eigenlijk zijn we niet zulke fanatieke vogel-voeders. De vetbollen worden soms wat laat aangevuld en voedsel voor de vogels die op de grond hun kostje bij elkaar scharrelen worden vooral geleverd als we een half rotte appel of een restje crackers of broodkruimels over hebben. Het ophangen van pindasnoeren of zakjes is er deze winter niet van gekomen.

Maar die pindakaaspot blijkt zo'n succes bij de bezoekers van onze tuin en daardoor ook bij ons dat een lege pot gelijk vervangen wordt. De vaste gebruikers van de pindakaaspot zijn natuurlijk vooral mezen: pimpelmezen zijn er het meest, ze zijn moeilijk te tellen omdat we ze slecht uit elkaar kunnen houden en ze zijn zó beweeglijk! Waarschijnlijk zijn het er minstens zes. Eén pimpelmees verdenk ik ervan de pot gewoon als schuilplaats te gebruiken als het regent. Hij blijft er lekker inzitten

en neemt nu en dan een hapje. Totdat zich een koolmees meldt, want er is zoals bekend een rangorde onder de vogels. Koolmezen jagen in de regel pimpelmezen weg. Toch ziet het er naar uit dat er een enkel brutaaltje onder de pimpelmezen is die gewoon blijft zitten en denkt: "Je kunt toch niet landen zo lang ik hier zit."

Aan de top van de rangorde staat de merel: alle kleine vogels gaan voor hem aan de kant. Voor het landen op een stokje is hij eigenlijk veel te onhandig. Toch heeft hij de kunst afgekeken en komt nu en dan ook een hapje halen. Dan loopt hij eerst uitgebreid op en neer op de grond onder de pot, waarbij hij voortdurend omhoog kijkt. Uiteindelijk vliegt hij op om wat onbeholpen fladderend te landen op het stokje voor de pot.

Het roodborstje doet dat heel wat minder onhandig en die laat zich ook door geen mees weggagen. Hij (of zij) komt diverse malen per dag in alle rust een maaltje eten.

Mijn favorieten onder de mezen zijn misschien wel de kuifmezen! Subtiel gekleurd, met een chique bef en sierlijke kuif. Ze staan in de rangorde ongeveer op het niveau van de pimpelmezen. We hebben er deze winter geregeld twee in onze tuin. Altijd samen. Ze zijn wat schuwer dan de kool- en pimpelmezen. Zeer op hun hoede als ze pindakaas komen eten. Ik ben heel benieuwd of ze binnenkort ineens verdwenen blijken te zijn omdat het wintergasten uit noordelijker of oostelijker streken zijn of dat ze blijven. Ze leven vooral in naaldbossen. In sommige buurtuinen staan grote coniferen. Zou dat genoeg voor ze zijn om te blijven broeden of zal ik ze moeten missen deze zomer?

Tot de dagelijkse pindakaas-consumenten hoort ook een boomklever, die kun je zo eens heerlijk rustig bekijken.

De vinken moesten er geloof ik nogal aan wennen, maar komen nu ook geregeld een hapje halen. Mussen zijn er hier niet zoveel, maar zo nu en dan komen ze ook even mee eten. In onze vorige tuin waren de mussen de belangrijkste gebruikers.

Sommige mensen maakten zich zorgen of die niet te dik zouden worden van al dat vet, waarvoor ze weinig hoefden te doen. De concurrentie bestond daar uit mezen, het roodborstje en de merel, maar voor mezen gaan mussen niet aan de kant.

Het was een potsierlijk gezicht om een vlaamse gaai een poging te zien doen.

Waarschijnlijk was het ook geen succes: we hebben hem niet weer gezien.

Een enkele keer komt er hier een grote bonte specht langs. Hij is prima gebouwd op het gebruik van de pindakaaspot. Het is een prachtig gezicht om hem op de verticale stok te zien landen.

Helaas lukte het tot nu toe niet om hem te fotograferen.

Bij de vaste gasten, waar we met het meeste plezier naar kijken horen ook de eekhoorntjes! Voor hen gaan alle vogels aan de kant.

Voor nu het voorjaar nadert en de vogels merkbaar actiever worden is het een drukte van belang bij onze pindakaaspot. Hij staat dicht bij het keukenraam. Het is de laatste tijd al wel eens gebeurt dat we onze lunch maar staand aan het aanrecht gegeten hebben om geen ogenblik van het boeiend schouwspel te hoeven missen.

Er zijn houders voor pindakaaspotten te koop, b.v. bij Vivara.

Deze is door iemand zelf gemaakt. Als iemand hem na wil maken en deze foto's zijn niet duidelijk genoeg, dan wil ik wel meer uitleg geven.

Hanneke, 24 februari 2013

Overijsselse IVN-dag op 25 mei

De IVN-afdelingen Diepenheim, Markelo en Rijssen-Enter organiseren dit jaar de Districtsledendag op zaterdag **25 mei** in Diepenheim.

Plaats van samenkomst : Zalencentrum Beltman, Goorseweg 22A, 7478 BD, Diepenheim

Zij nodigen jullie allen van harte uit voor deze ontmoetingsdag in de mooie omgeving van het "stedeke" Diepenheim.

Programma

10:00 – 10:30 uur	Inloop met koffie
10:30 uur	Uitleg over kunst - en vlindertuin en Binnenste Buitenbos
11:00 uur	Wandeling door het Stedeke naar vlindertuin en Binnenste Buitenbos <i>(Binnenste Buitenbos is een icoonproject van 2013 voor Groen Dichterbij)</i>
12:30 uur	Lunch .Tijdens de lunch zullen een aantal IVN-bestuurders in een aparte ruimte deelnemen aan een 'districtsoverleg' o.l.v. Marijke Wester.
14:00 uur	Start middagprogramma. Dit is een keuze programma. Men kan deelnemen aan de volgende activiteiten: • GPS-wandeltocht • Excursie landgoed het Nijenhuis e. o. (o.a. watermolen en IVeNnetje) • Fietstocht(ca. 15 km) over de landgoederen van Diepenheim. Deze start om 14.00 uur vanaf fietsenverhuur Bouwmeester • Als je door omstandigheden niet kan of wilt mee doen aan bovenstaande activiteiten dan is er een alternatief programma: bekijken van de diaserie 'Rondje Diepenheim'.
16:00 – 16:45 uur	Afsluiting met een drankje en gezellig napraten

Opgave voor deelname aan deze dag moet **vóór 20 april**, liefst digitaal, bij Gerrit Meutstege gerritmeutstege@hotmail.com of tel. 0547 351783.

Vermeld bij je aanmelding of je deelneemt aan het districtsoverleg en aan welk programma je 's middags wil deelnemen.

Deelname is niet kosteloos. Zij vragen een eigen bijdrage van **€ 10,- p.p. (d.i. inclusief lunch)**. Gelieve dit bij aankomst contant te betalen.

Gezien de grootte van de locatie kunnen er zich **maximaal 60 personen** aanmelden. Geef je dus snel op.

Bij een opgave van minder dan 30 personen kunnen zij, kosten-technisch gezien, deze dag niet door laten gaan.

Fietsen zijn eventueel te huur bij fietsverhuur Bouwmeester, Wilsonweg 35, 7478BA Diepenheim. tel. 0547 352430. Kosten: € 6,50. Gelieve deze zelf te huren.

Tijdens ons samenzijn in het zalencentrum zal er een presentatie worden gedraaid waarin de afdelingen Diepenheim, Markelo en Rijssen-Enter laten zien waar en met welke activiteiten men in deze regio bezig is.

Het organiserend team van 'West Twente':

Gerrit Meutstege, afd. Diepenheim	tel. 06 11486177
Jetty Dorresteyn, afd. Markelo	tel. 06 22042125
Eef Roelofs, afd. Rijssen-Enter	tel. 06 10206948

IVN zomerweek 2 – 9 augustus in Gaasterland www.ivn.nl/zomerweek

Gaasterland is een bijzonder stukje Friesland. De meeste mensen denken bij Friesland aan de Friese meren, plat groen land en zeilen. Maar Gaasterland is meer! Gaasterland is een nalatenschap van de afgelopen ijsstijden. Net als Texel heeft Gaasterland keileemruggen. Aan die keileemruggen heeft het IJsselmeer weer geknaagd, waardoor de unieke zandkliffen aan het IJsselmeer (het rode kliff en het Oudemirdumer kliff) zijn ontstaan.

Op de keileemruggen die meer landinwaarts liggen, groeien schitterende bossen, waar ook de das zich thuis voelt.

In de laagtes op de waterdichte kleilagen hebben zich vennetjes gevormd. Twee van Nederlands libellenreservaten bevinden zich mede daardoor in Gaasterland!

En waar zo veel landschappen bij elkaar komen, zijn natuurlijk ook veel bijzondere vogels te vinden, van de watervogels op het IJsselmeer en de plassen, de rietvogels, de oeverzwaluwen in de kliffs, de boomvalken die op libellen jagen tot de uilen in het bos.

Uitnodiging voor de **Algemene Ledenvergadering**

op donderdag **21 maart 2013** om 19.30 uur in het NIVON centrum

AGENDA

1. Opening
2. Mededelingen, ingekomen post
Vaststellen agenda
3. Verslag Algemene Ledenvergadering 5 april 2012
4. Jaarverslag 2012
- 5 a. Financieel jaarverslag 2012
- 5 b. Begroting 2013
- 5 c. Verslag kascontrolecommissie
- 5 d. Verkiezing lid kascontrolecommissie
6. Samenstelling Bestuur

Voorzitter	Hanneke van Dorp
Secretaris	Mieke Vlierhaar
Penningmeester	Dirk Nijenboer
Lid	Ineke Muijser
Vacature	1)
7. Vooruitblik
8. Rondvraag en sluiting.

1) Hanneke van Dorp, Ineke Muijser en Mieke Vlierhaar zitten sinds 18-12-2001 in het bestuur. Dirk zit sinds 2007 in het bestuur. Jeanette Eisma draait nu een jaar mee en Ruud Sluijter heeft zich beschikbaar gesteld voor een bestuursfunctie. Voorstel bestuur is om in 2013 in dezelfde samenstelling te werken, waarbij de nieuwe kandidaten zich het komend jaar kunnen inwerken om zo te kijken voor welke functie zij zich beschikbaar stellen.

Na afloop presentatie CD Rom Scharrelkids

VERSLAG Algemene LedenVergadering 5 april 2012

Aanwezig: Tieme Mulder, Ineke Muijser, Hanneke van Dorp (voorz.), Jeanette Eisma, Ruud Sluijter, Jan Bartelink, Henk Brinks, Wim Pauw, Peter Baarslag, Hans Peters, Tineke Eitink, Dirk Nijenboer (penn.), Jan Willem Visschers, Martin Janssens, Jolanda Buil, Mieke Vlierhaar (secr.)

Afwezig m.k.: Henk Kaspers

1. Opening en vaststellen agenda

Hanneke van Dorp heet de aanwezigen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen, ingekomen post

Geen mededelingen. Er is geen post binnengekomen voor de ALV. Een bijgewerkte ledenlijst wordt uitgedeeld.

3 en 4. Verslag ALV

Opmerkingen n.a.v. het verslag:

- Wim Pauw heeft meegewerkt in een Brede schoolproject bij het Lammerinkswönner. Pim Bosman heeft zich daarvoor ook aangemeld.
 - Ruud Sluijter heeft zich gemeld bij de heemtuinwerkgroep.
 - Er is behoefte aan bijscholing bij de schoolwandelgidsen, daarom wordt gedacht aan een cursus 'bomen' of een 'groencursus'.
- Met inachtnaam van deze opmerkingen is het verslag goedgekeurd.

5a en b. Financieel jaarverslag 2011 en Begroting 2012

De huur van het NIVONcentrum is eigenlijk een te grote kostenpost op een begroting van € 3000,-. We zouden er op vaste tijden een activiteit moeten organiseren. Een andere locatie met dezelfde mogelijkheden is niet direct beschikbaar. Wim Pauw zou een post Heemtuin in de begroting opnemen.

5c. Verslag kascontrolecommissie

De kascontrolecommissie, Jeanette Eisma en Jan Bartelink, heeft geen onregelmatigheden in de financiën over 2011 gevonden (De Vlaskamp valt ook onder de kascontrolecommissie). Zij stelt de vergadering voor de penningmeester cq. het bestuur te dechargeren.

5d. Benoeming lid kascontrolecommissie

Hans Peters stelt zich beschikbaar als nieuw lid en Wim Pauw als reserve lid. De vergadering is blij met deze kandidaten en hiermee zijn zij benoemd.

6. Samenstelling bestuur

Er hebben zich geen kandidaten voor het bestuurslidmaatschap gemeld. De samenstelling van het bestuur blijft daardoor ongewijzigd.

Wim Pauw vraagt of Jeanette Eisma iets voelt voor een bestuurslidmaatschap. Zij zal erover nadenken.

7. Vooruitblik

- Afgelopen week hebben VMBO'ers, 2^e klas, geholpen bij het schoonmaken van een kluunplaats.
- De veldwerkweek voor brugklassers moet voorbereid worden. Harrie Koster is een beetje bang voor zoveel drukte in het Aamsveen.
- Hanneke heeft een afspraak met Marjan Wagenaar van LO over een korte cursus Natuurbeleving met kinderen
- Hanneke zit in een werkgroep voorbereiding Distriktsledendag in De Lutte.

9. Rondvraag en sluiting

- Tineke Eitink stelt voor om de Gidsengids door leden te laten bezorgen. Wim Pauw, Henk Brinks, Dirk Nijenboer zouden zich daarvoor beschikbaar stellen. Het bestuur neemt dit in overweging.

JAARVERSLAG

Werkgroep Schoolactiviteiten (Henk Brinks)

Kinderen die hebben deelgenomen aan natuur- en milieueducatieve activiteiten hebben later een grotere waardering voor de natuur. Ook hebben kinderen meer kennis opgedaan over de manier waarop milieukwaliteit samenhangt met het menselijk handelen. Die conclusies staan in een onderzoeksrapport van de Universiteit Utrecht en Stichting Veldwerk.

Als werkgroep schoolactiviteiten willen wij hieraan inhoud geven door met kinderen de natuur in te gaan, hen te laten zien, horen, voelen, ruiken en te vertellen over hoe belangrijk de natuur voor ons is.

Voorjaar

In de periode 10 t/m 26 april zijn wij aan het werk geweest met kinderen van groep 6 en een enkele groep 5 op het landgoed "Groot Brunink" met als jaarlijks terugkerend thema: zon (licht) en water. Op de scholen was een bomen schoolkrant uitgedeeld "lang leve het bos".

Veel uit deze krant konden we nu in werkelijkheid laten zien.

Aamsveen

De periode van 11 t/m 22 juli hebben we hiervoor vastgelegd.

Er hadden zich al diverse scholen aangemeld voor deze activiteit, maar ook weer afgemeld zodat er uiteindelijk maar twee scholen (Drakensteyn en Anna van Burenschool) zijn over gebleven. Deze wandelingen zijn uiteraard doorgegaan. Het tijdspad van deze wandelingen is

gepland in een periode waarin scholen een druk programma hebben af te werken. Kort voor de grote vakantie.

Najaar

Deze activiteiten vinden plaats in het Abraham Ledeboerpark.

In het najaar van 2011 zijn we begonnen met groepen 4 en 5 van het basis onderwijs omdat er weinig of geen aanbiedingen zijn voor deze groepen. Het vraagt enige aanpassing van de gidsen om om te gaan met deze jonge kinderen. Maar met hulp van een goed programma kunnen we ook deze kinderen veel vertellen en nog belangrijker hen zelf veel laten doen.

We hebben in 2012 aan 47 groepen van gemiddeld 21 kinderen iets over kunnen brengen van wat de natuur ons heeft te bieden, waarom we er niet zonder kunnen en dat we er respectvol en zuinig mee om moeten gaan.

De werkgroep bestaat uit:

Peter Baarslag, Jan Bartelink, Pim Bosman, Henk Brinks, Hanneke van Dorp, Henk Kaspers, Betsy Muntel, Ineke Muyser, Dirk Nijenboer, Wim Pauw, Hans Peters, Bertus Pothast, Lidy Schans, Clazien Span, Jan van der Stelt, Jan

Willem Visschers, Sjouke van der Zee, Frieda Zielman, Tineke Eitink en Ruud Sluiter.

Henk en Ietje Bijvank hebben zich aangemeld. We hopen dat ze zich snel thuis voelen bij ons.

Afscheid hebben we genomen van Rosario Amador en Jeltje Bokelman met onze hartelijke dank voor hun jarenlange inzet.

Wegens behoefte bij de schoolwandelgidsen aan bijscholing

- heeft Thea Croeze uitleg gegeven over het retentiegebied op Groot Brunink. Dat was zeer nuttig vanwege onze schoolwandelingen daar.
- heeft Jan Willem Vissers op 15 mei een bijles verzorgd, en
- heeft Hanneke van Dorp op 7 november een bomenwandeling begeleid.

Voor het voorbereiden en evalueren van de wandelingen is de werkgroep 4 keer samen geweest. De schuur bij het 't Lammerinkswönnner in het Abraham Ledeboerpark is de plaats van samenkomst.

Het maken van roosters en het opstellen van de planning gebeurt in samenwerking met medewerkers van de afdeling ONS van de Gemeente Enschede.

Vanwege reorganisatie bij deze afdeling is er onzekerheid over de voortgang van onze samenwerking.

We kijken terug op fijne wandelmomenten en goede contacten.

Activiteiten voor leerlingen Stedelijk Lyceum loc.Zuid in het Aamsveen

In 2012 hebben we behalve de inmiddels traditionele activiteit voor de brugklassers van Het Stedelijk Lyceum locatie Zuid (waarover later meer) een dag georganiseerd voor leerlingen van de tweede klassen VMBO. Dit was op 3 april. Het waren drie klassen van elk ca 15 leerlingen.

Deze leerlingen zijn in groepen, onder leiding van IVN-gidsen, die wat uitleg gaven over het terrein, naar de kluunplaats in het bos gelopen. Daar hebben ze een uur geholpen de begroeiing van de stenen te verwijderen. Ook alle begeleiders staken flink de handen uit de mouwen. Zo is een groot deel van de kluunplaats schoongemaakt.

Op 21, 22, 23 en 24 mei kwamen de HAVO en VWO brugklassers naar het Aamsveen. Dit was alweer het vierde jaar dat we deze activiteit in nauwe samenwerking met de leraren van de school organiseerden.

De in totaal ca 150 leerlingen fietsten in groepjes langs drie posten, waar IVN-gidsen hulp en uitleg gaven bij het uitvoeren van opdrachten. Deze posten waren weer het natte veen bij de uitkijktoren, de kluunplaats langs het wandelpad en een poel bij het basisbiotoop.

Medewerking aan bredeschool-activiteiten

Zes leden van IVN Enschede hebben voor de afdeling ONS-Natuureducatie van de gemeente Enschede meegewerkt aan activiteiten in het kader van de brede scholen. Ze hebben onder de naam Natuurbende op verschillende plaatsen telkens vijf of zes weken achter elkaar wekelijks een middag na schooltijd natuuractiviteiten uitgevoerd met groepen basisschool kinderen.

Werkgroep Heemtuin (Jeanette Eisma en Ruud Sluijter)

De werkgroep bestaat uit: Pim Bosman, Hanneke van Dorp, Jeanette Eisma, Ton Hoeksma, Ruud Sluijter, Mieke Vlierhaar

Afgelopen jaar begon het seizoen in februari met een snoei/zaagochtend in samenwerking met omwonenden van landgoed Het Wageler, een paar medewerkers van het Lammerinkswönner en een aantal IVN'ers.

Struiken en bomen die gesnoeid moesten worden, waren vooraf gemerkt. We begonnen met koffie en wat lekkers in de schuur van het Wönner en een eerste kennismaking met buurtbewoners.

Ton had in de herfst van 2011 met de bosmaaier al veel ongewenste vegetatie verwijderd, ook bij de steenbulten/keermuurtjes achterin de Heemtuin. In 2013 willen wij dit iets selectiever doen om alle "leven" in en om de tuin ook een kans te geven de winter goed door te komen!

Begin 2012 kwam Ruud Sluijter ons team versterken, dat is een prettige samenwerking geworden. Mieke was helaas niet altijd in de gelegenheid om te komen maar we hopen dat ze er komend seizoen weer bij zal zijn! Het is niet alleen werken, maar ook genieten van de fijne sfeer en rust in de tuin en een stuk ontmoeten en gezelligheid onder elkaar.

Ton haalt voor ons koffie of thee van het Wönner, met liefde klaargemaakt door Mariëlle. Dit jaar hadden we een stagiaire van de AOC, een serieuze studente, in ons midden wat goed klikte.

In het begin van het seizoen is er veel blad en oud taai gras op te ruimen. Dit doen we om verrijking van de bodem te voorkomen, ook in de herfst.

Het akkertje was geen succes; in een voorgaand jaar is er compost gestrooid waarin veel "onkruidzaden" zaten, m.n. de Hennepnetel.

Afgelopen herfst hebben wij e.e.a. met wortel en al opgeschoond en ingezaaid met wintertarwe die goed aansloeg. Ook is het gevlochten houtwalletje langs

een van hoofdpaden vernieuwd met hazelaartengels en zijn de wilgjes bij de vijver geknot.

In december hebben we nog grof zaagwerk verricht waarvoor een boomzaag op lange telescoopsteel nodig was; gelukkig viel de zware tak net niet op de hommelkast!

Het bloemrijke graslandje willen we in gedeeltes gaan maaien, waarvoor Pim de aangewezen persoon is! Hier bloeit in het voorjaar het kievitseitje prachtig, oftewel de *Frittilaria Meleagris*. Zo hier en daar wordt een border vernieuwd en veel wiedwerk moeten wij op de knieën verrichten! Maar in de koffiepauze kunnen we onze benen weer even te strekken.

Met een aantal vrijwilligers zijn we vanaf 2009/2010 bezig om Ton te helpen bij het onderhoud. Het begint toch z'n vruchten af te werpen: de Heemtuin wordt 'netter', maar blijft ook heel 'natuurlijk'. Met de komende bezuinigingen blijven vrijwilligers hard nodig, een Heemtuin is gewoon bewerkelijk, het is allemaal handwerk, een schoffel komt er niet aan te pas!

Ook hadden we twee succesvolle Heemtuindagen.

In juni, met als thema bijen, hebben kinderen een bijenhotel gemaakt met behulp van stengels van de Japanse duizendknoop. Er was een accordeoniste die de kinderen met haar muziek wist te bekoren. Het was bijzonder goed weer en gezellig druk.

In september was de Heemtuindag samen met de Twentse Landdag gepland. Ons thema was 'Heemtuinkunst'. Onder begeleiding maakten kinderen met plant- en bloemmaterialen leuke collages; ook leverde het met planten geverfde kunstwerkjes op. Het bezoekersaantal die dag is geschat 20 duizend mensen.

Onze kraam was er om de afdeling te promoten.

Het was een geslaagde dag en we gingen moe maar voldaan naar huis.

De drie banken die wij in 2011 van Twente Milieu hebben gekregen, hebben een vaste plek gekregen in het Heembos.

Voorafgaand aan de Heemtuindagen en in het voorjaar plannen we een overleg met de afdeling Natuureducatie.

Kom komend seizoen ook eens kijken naar het hoogveengebiedje, dat destijds is uitgegraven in het Aamsveen. De zonnedauw heeft zich het afgelopen jaar behoorlijk uitgebreid, vooral 'sochtends is het prachtig als de zon erop staat en alles nog fris is!

Op woensdagochtend van 9 tot 12 uur werken wij in de Heemtuin, van maart tot ver in de herfst, als het weer het toelaat.

Er kunnen zeker nog vrijwilligers bij, want het werk in de Heemtuin is 'nooit' af, dus wie een paar uurtjes per week over heeft?

Overige activiteiten

Op 14 april was Hanneke van Dorp gids bij een wandeling van Groei en Bloei in het Aamsveen.

Samen met de afdelingen Losser en Oldenzaal hebben we op 21 april de **Distriktsledendag** voor IVN'ers uit heel Overijssel georganiseerd in het Paviljoen in het Lutterzand, ca. 60 deelnemers

De Aamsveenwandeling op 3 juni trok weinig belangstellenden. Het was heel koud en regende hard. Hanneke van Dorp en Dirk Nijenboer trokken met twee belangstellenden het veen in.

Paddenstoelencursus

Deze cursus was kort, maar leuk en zeer informatief zo liet een van de cursisten ons weten. De theorie-avond op 28 september ging over de rol van de paddenstoel in de natuur, de indeling en classificatie van paddenstoelen. De excursie ging vanuit 'Den Broam' naar het Witteveen. waar veel te zien was. De cursus werd verzorgd door Laurens van Run en Jisk Holleman. Er waren 20 deelnemers, waarvan er 2 lid van de afdeling zijn geworden.

Werk-Doe-Dag Jeugd en Jongeren op 29 september in Bakkeveen. Een **uitwisselingsdag** voor leden, van de vier noordelijk provincies, die zich inzetten voor de jeugd. Hanneke van Dorp is er als enige namens onze afdeling naar toe geweest. Ze heeft meegedaan aan workshops en er zijn veel ideeën uitgewisseld. Een nuttige dag

Paddenstoelenwandeling Lonnekerberg 27 oktober

Deze ochtend met mooi droog weer, maar een gure oostenwind, vertrokken we met 16 personen op zoek naar paddenstoelen. En we vonden er veel, waaronder bijzondere: Witte kluifzwam, Spekzwoerdzwam, Teervlekkenzwam, Koningsmantel, Peenrode melkzwam, enz. We vonden ook verscheidene Amanietsoorten en dat is andere jaren wel eens minder geweest.

Hanneke van Dorp heeft op 30 oktober een ouder-kind groep van Alifa begeleid bij een wandeling door het Wesselerbrinkpark en omgeving van de Kinderboerderij daar.

Nacht van de Nacht 27 oktober.

Een vijftal IVN'ers hebben meegeholpen op Hof Espelo, waar een route was uitgezet voor kinderen met hun ouders. De zaklantaarn moest bij sommige opdrachten uit, maar de bijna volle maan maakte het minder beangstigend. Het thema was 'Spinsels' en die waren op sommige plekken zo aangebracht dat het er best eng uitzag.

Een activiteit met veel saamhorigheid en plezier.

Afgelopen jaar was er geen **afdelingsuitstapje** voor actieve leden.

Het bestuur heeft in 2012 11 keer vergaderd.

Ledenmutaties

Nieuwe leden:

Leonie van Beek, Schiermonnikooglaan 5-32, 7543 EV Enschede

Peter Geul, Spelbergweg 36, 7512 DZ Enschede

Ietje en Henk Bijvank, Niermansgang 151, 7514 DN Enschede

Snuffellid: Johan Hemmer, Lonneker Steumke 14, 7524 DN Enschede

Opgezegd hebben: Rosario Amador en mw J.Tiben.

Financiële afrekening 2012 en begroting 2013 (Dirk Nijenboer)

Aan de uitgave van deze GidsenGids is een bijlage van de financiën over het jaar 2012 en de begroting voor het jaar 2013 toegevoegd.

De afrekening over 2012 sluit af met een positief saldo van € 449,30.

Dit overschot is ontstaan door een hogere opbrengst verkoop propagandamaterialen via onze kraam.

Daar staat tegenover dat de inkoop van deze materialen ook hoger uitvalt.

We hebben een klein bedrag overgehouden aan de cursus paddenstoelen en dit toegevoegd aan de ontvangsten.

Het aantal leden is in 2011 stabiel gebleven, in 2012 mochten we een aantal nieuwe leden verwelkomen.

Het positieve saldo is mede veroorzaakt door lagere uitgaven dan begroot.

Doordat er te weinig animo was voor ons uitstapje naar de heemtuin te Mallum en de wandeling daarna in het Zwillbrock, is de post "leden activiteiten" lager uitgevallen dan begroot.

Ook zijn er, behalve de paddenstoelen, geen cursussen en excursies voor leden geweest, waardoor de reiskosten laag zijn gebleven.

In de begroting 2013 zijn de inkomsten en de uitgaven in evenwicht.

De cijfers spreken voor zich.

We zijn blij dat we in 2013 nog in aanmerking komen voor de Gemeentelijke subsidie.

Dit geeft ons veel financiële lucht.

Mocht u over de inhoud van deze afrekening/begroting nog vragen hebben, dan zijn wij graag bereid om deze vragen te beantwoorden op de eerstkomende Algemene Ledenvergadering.

Wanneer u niet op deze vergadering aanwezig kunt zijn en hierover vragen hebt, kunt u mij daarover bellen of e-mailen.

Plastic op de kluunplaats

Op 1 december is door vrijwilligers van EnHOE en IVN Landbouwplastic op de kluunplaats in het bos gelegd. Deze kluunplaats bezoeken we geregeld met groepen schoolkinderen of publiekswandelingen. We hebben herhaaldelijk pogingen gedaan de kluunplaats vrij te maken van begroeiing, de laatste keer voorjaar 2012, met enkele VMBO-klassen van het Stedelijk Lyceum, locatie Zuid. De kluunplaats is zo groot dat het nooit lukt alles in

een keer schoon te krijgen. Nu de medewerkers van EnHOE besloten hebben niets meer aan kluunplaatsen te doen is op ons verzoek door Landschap Overijssel dit plastic aangeschaft. We hopen dat de begroeiing door gebrek aan licht vanzelf dood gaat. Waarschijnlijk is het wel nodig komende herfst of volgend voorjaar de dode resten te verwijderen. Daar zullen IVN-vrijwilligers nog wel werk aan krijgen. Dit voorjaar gaan we proberen om met de hulp van de VMBO leerlingen de kluunplaats aan het wandelpad schoon te maken. Die is de laatste jaren door EnHOE onderhouden en lang niet zo dicht begroeid. De kans dat we hem schoon krijgen is daarom veel groter.

Hanneke

Nieuwjaarsbijeenkomst 2013

In de GidsenGids werd u uitgenodigd voor onze traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst dit keer op 12 januari jl.

Het eerste gedeelte van deze ontmoeting was een wandeling over het terrein van de Universiteit Twente, waar de nieuwe loop van de Roombeek gevolgd zou worden, vanaf waar deze beek het Abraham Ledeboer park verlaat, tot waar ze overgaat in de Drienerbeek.

Er hadden zich op de parkeerplaats bij het hoofdgebouw 18 leden voor deze wandeling gemeld.

Het weer was redelijk frisjes, maar het was droog en de zon scheen regelmatig, dus goed wandelweer.

De wandeling zou ongeveer anderhalf uur in beslag nemen, waarna we naar het tweede deel van de bijeenkomst zouden gaan, nl. naar het theehuis Wattez aan de Roessinghsbleekweg om een kopje koffie of thee te drinken met ambachtelijk, eigengemaakt appelgebak.

Ik heb zelf de wandeling niet meegelopen, ik ben met mijn vrouw rechtstreeks naar het theehuis gegaan, maar ik heb van de wandelaars gehoord dat het de moeite waard was.

Het waterschap Regge en Dinkel heeft op een bijzondere manier de loop van de Roombeek op het universiteitsterrein weer gestalte gegeven.

Er zijn diverse waterbouwkundige werken te bewonderen.

Het is prachtig om te zien dat wat in vroegere tijden vernietigd is nu weer hersteld wordt.

De natuur mag, zij het gecontroleerd, weer zijn eigen dynamiek hebben, en dat is goed voor mens en milieu.

Zoals gezegd, ben ik omstreeks 15.30 uur rechtstreeks, samen met mijn vrouw, naar de theeschenkerij Wattez gegaan, waar al meerdere leden, die niet zo goed ter been waren, gearriveerd waren.

Ik heb mij afgevraagd, waar komt deze naam Wattez vandaan?

Het blijkt dat het de naam is van de landschapsarchitect die begin vorige eeuw in opdracht van de textielbaronnen het Van Heeks park en het Abraham Ledeboer park heeft ontworpen.

Het pas gerenoveerde tuinmanshuis, dat in gebruik is genomen als theehuis heeft zijn naam gekregen.

De bedrijfsvoering van dit theehuis is in handen van Aveleijn.

Deze organisatie zet zich in om de verstandelijke gehandicapte medemens een plaats te geven in onze maatschappij. Het waren deze mensen die ons bedienden met koffie, thee en gebak en dat vond ik bijzonder. Ik bedoel dat positief, de sfeer was ontspannen en vriendelijk.

We waren met zestien mensen in het zaaltje. Enkele leden waren na de wandeling op het UT terrein rechtstreeks naar huis gegaan en het was, zoals we mochten verwachten, erg gezellig.

Het enige nadeel was de beperking om je in het zaaltje te verplaatsen om een gesprek met de anderen te voeren. Het was voor ons aantal een beetje krapjes.

Om 17.00 uur mocht ik de nota betalen en nadat iedereen afscheid van elkaar had genomen, ging men zijns weegs.

Dirk Nijenboer

Natuurontbijt op mooie plekken in Nederland

Vroeg in de ochtend, de zon komt langzaam op, vogels beginnen te zingen, het bos wordt wakker. Geen mooier moment om de natuur te beleven.

Daarom organiseert IVN dit voorjaar ochtendwandelingen en natuur-activiteiten inclusief ontbijt midden in de natuur, voor jong en oud.

Op www.natuurontbijt.nl kan iedereen die lid wordt van het IVN, een plek uitzoeken en een ontbijttafel boeken op een locatie naar keuze.

Wie van onze leden wil meewerken aan het organiseren van zo'n ochtendwandeling?

Colofon

Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie, afdeling Enschede.

De **Gidsengids** verschijnt
4 keer per jaar.

Redactie-adres: tijdelijk copij
zenden naar het secretariaat

Redactiemedewerkers:
Vacant

Lidmaatschap IVN

De contributie bedraagt voor:
IVN-leden € 15,00 per jaar
huisgenootleden € 3,50 per jaar.
De minimale bijdrage voor
donateurs is € 12,00.
Opzeggen: schriftelijk vóór 15
december

Giro: 8 3 8 8 8 3
t.n.v. IVN Enschede

website:
www.ivn.nl/enschede

Bestuur

Voorzitter:

Hanneke van Dorp
Wooldrikshoekweg 104
7535 DD Enschede
e.: hanneke_van_dorp@planet.nl
t. : 053-4780392

Secretariaat en ledenadministratie:

Mieke Vlierhaar
Bergweg 27, 7524 CT Enschede
e.: m.vlierhaar@home.nl
☎ 053 433 69 90

Penningmeester:

Dirk Nijenboer
Van Riebeekstraat 95
7535 ZJ Enschede
e.: dendirk@home.nl
☎ 053 4311364

Leden:

Ineke Muijser
Broekheurnerring 619
7544 TN Enschede
e.: w.h.Muijser@kpnmail.nl
t. : 053- 4762518

Webbeheer: Jan Willem Visschers

e.: jwvisschers@gmail.com
t. 053-4765535
+ Ruud Sluiter: ruuds36@gmail.com

KOPIJ - vóór 18 mei 2013 - KOPIJ
sturen naar: m.vlierhaar@home.nl

ENSCHEDA

Verzendadres: M. Vlierhaar
Bergweg 27
7524 CT Enschede